

Research on Educational Sport

Journal homepage: <https://res.ssric.ac.ir>

Research Article

Identification of the Components of Preserving the Cultural Authenticity of Iranian Zurkhanehs

Ali Asghar AmirHosseini¹ , Asra askari¹ , Mojtaba Ahmadi^{*2} ,
Zynalabedin Fallah¹ , Taher Bahlakeh¹

1. Department of Physical Education, Go.C., Islamic Azad University, Gorgan, Iran.
2. Department of Physical Education, BG.C., Islamic Azad University, Bandar Gaz, Iran.

Received: 02/12/2025, **Accepted:** 08/02/2026, **Published:** 01/09/2026

* Corresponding Author: Mojtaba.Ahmadi, Mojtaba.ahmadi@iau.ac.ir

How to Cite: Amirhosseini, A. A., Askari, A., Ahmadi, M., Fallah, Z. & Bahlakeh, T. (2026). Identification of the Components of Preserving the Cultural Authenticity of Iranian Zurkhanehs. *Research on Educational Sport*, 14(45), 142–159. [In Persian]. <https://doi.org/10.22089/res.2026.18870.2724>

Extended Abstract

Background and Purpose

Traditional Zurkhaneh culture, as one of the most emblematic expressions of Iran's physical and moral heritage, is deeply rooted in the nation's historical identity and spiritual values. This ancient institution has functioned not only as a venue for physical training but also as a center for cultivating virtues such as humility, respect, and solidarity among its practitioners. Over centuries, Zurkhaneh rituals have shaped a distinctive educational and social structure grounded in the fusion of physical strength and moral discipline. However, rapid cultural change, modernization, and shifting generational interests have contributed to a gradual erosion of the authentic practices of this traditional sport.

Preserving the originality and cultural essence of Zurkhaneh is now regarded as a critical challenge for scholars and cultural managers. This task extends beyond merely documenting traditional practices; it requires the development of comprehensive strategies that harmonize ancient values with contemporary societal conditions. Understanding how these traditions can be adapted while retaining their ethical and cultural foundations is therefore essential. The survival of Zurkhaneh as a living cultural system depends on integrating its historical identity with modern educational, recreational, and cultural frameworks.

Accordingly, the present study aims to identify and classify the most effective approaches for maintaining Zurkhaneh's authenticity in the face of contemporary transformations. By emphasizing cultural continuity, social participation, and modern adaptability, this research seeks to propose practical solutions for revitalizing the authentic spirit of Zurkhaneh and ensuring its sustainable development within the current cultural landscape.

Copyright: © 2023 by the authors. Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

Methods

This study is applied in nature and was conducted using a qualitative approach based on Glaserian grounded theory methodology. The findings are intended to serve the authorities and administrators of traditional Zurkhaneh sport. The research population comprised experts with substantive knowledge of the subject. Inclusion criteria were organized into three categories: academic background (a minimum of a bachelor's degree), professional experience (at least ten years of involvement in Zurkhaneh activities), and research background (a minimum of three contributions to related scholarly work). Fulfilling at least two of these three criteria was considered sufficient to confirm a participant's expertise.

Purposive sampling was employed to identify the qualitative sample, and data collection continued until theoretical saturation was reached—that is, until no new information emerged from the interviews. Saturation was achieved after ten interviews; a total of twelve semi-structured interviews were conducted with twelve participants to further ensure the reliability of the findings.

The primary data collection instrument was the semi-structured interview. Trustworthiness was established through Lincoln and Guba's criteria of credibility, transferability, and confirmability. Credibility was ensured by having eight specialists review the research process and by employing two independent coders to code a subset of interviews, thereby verifying consistency across coding perspectives. Transferability was assessed through consultation with three external experts who were not involved in the study. Confirmability was secured by recording and archiving all interviews for subsequent review.

Reliability was examined through a specialized committee review, whose judgments were compared against the initial findings; the consistency between the two sets of assessments confirmed the reliability of results. Data were collected through both library-based and fieldwork methods, and all analyses were conducted using SPSS and MAXQDA software.

Results

The findings were derived from both descriptive analysis of participant characteristics and an in-depth qualitative coding process grounded in grounded theory. Regarding demographic composition, 83.3% of participants were male and 16.7% were female. In terms of educational attainment, 58.3% held doctoral degrees, 25% held master's degrees, and 16.7% held bachelor's degrees. Concerning professional experience, 41.7% reported more than 15 years, 33.3% reported between 10 and 15 years, and 25% reported fewer than 10 years. These characteristics confirm that the sample comprised highly knowledgeable and experienced experts in Zurkhaneh cultural heritage.

The qualitative analysis, conducted using MAXQDA and guided by Lincoln and Guba's criteria of credibility, transferability, dependability, and confirmability, yielded 47 open codes from the twelve interviews. Through axial and selective coding, these codes were organized into six overarching components related to the preservation of Zurkhaneh's cultural authenticity.

The first component, the Traditional Training System, encompasses codes pertaining to the master-apprentice hierarchy, oral transmission of skills, teacher qualification standards, and the use of classical educational texts. The second component, Preservation of Architecture and Related Arts, includes themes such as safeguarding historical architectural patterns, protecting artistic elements including paintings and tilework, and documenting spatial arrangements and traditional lighting practices. The third component, Revitalization of Symbolic Rituals, addresses the maintenance of regional ceremonies, ritual etiquette, the sequencing of movements and chants, and traditional attire.

The fourth component, Regulatory and Protective Frameworks, covers formal bylaws, evaluation criteria, supervisory mechanisms, and disciplinary codes. The fifth component, Foundational Research, reflects scholarly activities such as historical text analysis, oral history collection, comparative studies, and socio-cultural research. The sixth component, Sustainable Cultural Economy, integrates traditional revenue models, cultural tourism development, handicraft markets, dedicated endowment funds, and heritage-oriented branding.

Taken together, these findings delineate a multidimensional and integrative framework for safeguarding Zurkhaneh authenticity, underscoring the combined importance of educational traditions, architectural preservation, ritual continuity, regulatory structures, foundational scholarship, and sustainable economic strategies. Building on these six components, the study proposes an Input–Process–Output (IPO) model for preserving the cultural authenticity of Zurkhanehs.

Conclusion

The findings of this study underscore the multifaceted nature of preserving Zurkhaneh's cultural authenticity and demonstrate that sustainable safeguarding requires an integrated combination of traditional, structural, educational, and cultural strategies. The identification of six core components—traditional training systems, architectural and artistic preservation, revitalization of symbolic rituals, regulatory frameworks, foundational research, and sustainable cultural economy—provides a comprehensive framework for protecting this element of intangible heritage. These results indicate that authenticity cannot be maintained through isolated interventions but demands a coordinated, long-term approach that aligns traditional values with contemporary social and cultural needs. Expert insights further emphasize the necessity of strengthening documentation practices, supporting cultural practitioners, and fostering community engagement. Overall, this study offers a practical, evidence-based model to guide cultural policymakers and heritage managers in revitalizing Zurkhanehs and ensuring their continued relevance for future generations.

Keywords: Zurkhaneh, Intangible Cultural Heritage, Authenticity, Grounded Theory.

Article Message

By presenting a systematic framework for preserving the cultural authenticity of Zurkhanehs, this study addresses existing research gaps and provides an operational model for cultural policymakers. The integration of the study's findings with insights from prior research suggests that safeguarding Zurkhanehs as an element of intangible cultural heritage requires a multidimensional perspective—one that simultaneously upholds authenticity and responds to the demands of contemporary society.

Ethical Considerations

In accordance with research ethics principles, the objectives and significance of the study were explained to all participants prior to conducting the interviews. Participation was entirely voluntary, and informed consent was obtained from each participant.

Authors' Contributions

All authors contributed equally to the design, execution, and preparation of this study.

Conflict of Interest

The authors declare no conflict of interest regarding this article.

Acknowledgments

The authors express their gratitude to all participants for their time and valuable contributions.

Research on Educational Sport

Journal homepage: <https://res.ssric.ac.ir>

نوع مقاله: پژوهشی

شناسایی مؤلفه‌های حفظ اصالت فرهنگی زورخانه‌های ایران

علی اصغر امیرحسینی^۱، اسراء عسکری^۲، مجتبی احمدی^{۳*}، زین العابدین فلاح^۴، طاهر بهلکه^۵

۱. گروه تربیت بدنی، واحد گرگان، دانشگاه آزاد اسلامی، گرگان، ایران

۲. گروه تربیت بدنی، واحد بندر گز، دانشگاه آزاد اسلامی، بندرگز، ایران

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۹/۱۱، تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۱۱/۱۹، تاریخ انتشار: ۱۴۰۵/۰۶/۱۰

*نویسنده مسئول: مجتبی احمدی، Mojtaba.ahmadi@iaui.ac.ir

How to Cite: Amirhosseini, A. A., Askari, A., Ahmadi, M., Fallah, Z. & Bahlakeh, T. (2026). Identification of the Components of Preserving the Cultural Authenticity of Iranian Zurkhanehs. *Research on Educational Sport*, 14(45), 142-159. [In Persian]. <https://doi.org/10.22089/res.2026.18870.2724>

چکیده

زورخانه یکی از اصیل‌ترین نهادهای فرهنگی ایران و نماد پیوند میان ورزش، آیین و اخلاق در تمدن ایرانی است. این فضای آیینی که قرن‌ها کارکرد تربیت‌گاه جسم و جان داشته، امروزه با چالش‌هایی چون کاهش مشارکت و خطر انزوا مواجه است. مسئله اصلی، یافتن تعادلی میان حفظ اصالت و پاسخ‌گویی به نیازهای نسل امروز است؛ بر این اساس، پژوهش حاضر با هدف شناسایی مؤلفه‌های حفظ اصالت فرهنگی زورخانه‌ها انجام شد تا با ترکیب عناصر سنتی و الزامات معاصر، راهکارهایی علمی برای پویایی این میراث ملی ارائه کند. این پژوهش از نظر هدف، کاربردی و از لحاظ روش، کیفی و مبتنی بر نظریه داده‌بنیاد (رهیافت گلیزر) بود. مشارکت‌کنندگان با نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند و مصاحبه‌ها تا اشباع نظری ادامه یافت که در مجموع دوازده مصاحبه نیمه‌ساختاریافته با خبرگان انجام شد. مصاحبه‌ها پس از ضبط صوتی، به‌صورت کلمه‌به‌کلمه پیاده‌سازی و در نرم‌افزار MAXQDA تحلیل شدند. فرایند تحلیل شامل کدگذاری باز، محوری و انتخابی بود. به‌منظور اطمینان از روایی و پایایی داده‌ها، از معیارهای لینکلن و گوبا شامل اعتبارپذیری، انتقال‌پذیری، قابلیت اطمینان و تأییدپذیری استفاده شد. نتایج نشان داد که مؤلفه‌های حفظ اصالت فرهنگی زورخانه‌ها شامل شش مؤلفه نظام آموزش سنتی، پاسداری از معماری و هنرهای وابسته، احیای آیین‌های نمادین، نظام‌نامه‌های حفاظتی، پژوهش‌های بنیادین و اقتصاد فرهنگی پایدار است. حفظ اصالت فرهنگی زورخانه‌ها نیازمند رویکردی چندوجهی است که تلفیقی از پاسداری ارزش‌های آیینی و انطباق با شرایط اجتماعی امروز باشد. این چارچوب می‌تواند به‌عنوان الگویی عملیاتی برای سیاست‌گذاران فرهنگی و همچنین الگویی تعمیم‌یافتنی به سایر میراث‌های فرهنگی ناملموس استفاده شود.

واژگان کلیدی: زورخانه، میراث فرهنگی ناملموس، اصالت، نظریه داده‌بنیاد.

Copyright: © 2023 by the authors. Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

مقدمه

زورخانه به عنوان یکی از کهن ترین نهادهای فرهنگی-ورزشی ایران، قرن ها است که جایگاهی ویژه در تربیت بدنی و اخلاقی جامعه داشته است. این میراث گران بها که در سال ۲۰۱۰ به عنوان بخشی از میراث فرهنگی ناملموس بشری در یونسکو به ثبت رسیده است، تنها یک مکان برای ورزش نیست، بلکه نمادی از اخلاق جوانمردی، همبستگی اجتماعی و هویت ملی نیز است؛ با این حال، در دنیای امروز که سبک زندگی و علایق افراد دگرگون شده است، زورخانه ها با چالش هایی مانند کاهش استقبال عمومی، نبود سازوکارهای مدرن مدیریتی و ضعف در معرفی به نسل جدید روبه رو هستند (کهکی و همکاران، ۲۰۱۶). زورخانه نهادی تاریخی و فرهنگی است که قرن ها در بستر جامعه ایرانی نقش آفرینی کرده و علاوه بر کارکردهای ورزشی، حامل ارزش های اخلاقی، آیینی و اجتماعی بوده است. این میراث گران بها که به عنوان یکی از عناصر فرهنگی ناملموس ایران در فهرست یونسکو به ثبت رسیده است، امروزه با چالش هایی از جمله کاهش اقبال عمومی، ضعف در مدیریت و نبود مدل های نوین فعال سازی روبه روست. در حالی که زورخانه می تواند به عنوان یک کانون فرهنگی-ورزشی پویا در تقویت هویت ملی، ترویج اخلاق جوانمردی و ارتقای سلامت جامعه مؤثر باشد، به نظر می رسد غفلت از بازتعریف جایگاه آن در دنیای معاصر، این میراث را به حاشیه رانده است (فهمیدوین و اسداللهی، ۲۰۲۲).

پاشایی و شیرمحمدزاده (۲۰۲۴) در پژوهشی درباره ورزش زورخانه ای نشان دادند که این ورزش به مثابه یک نظام فرهنگی پویا، زمینه ساز انتقال ارزش های اخلاقی، انسجام اجتماعی و وفاداری به هویت ملی است. به اعتقاد آنان، آیین های زورخانه با تأکید بر احترام، فروتنی و همیاری، نوعی سرمایه فرهنگی پایدار را در ساختار اجتماعی ایران ایجاد کرده اند. فهمیدوین و اسداللهی (۲۰۲۲) نیز تأکید کردند که ورزش های آیینی مانند زورخانه در افزایش سرمایه اجتماعی، اعتماد بین نسلی و تعامل مدنی نقش محوری دارند. یافته های این تحقیق بر ضرورت حفظ کارکرد فرهنگی زورخانه ها به عنوان بستر شکل گیری ارزش های جمعی تأکید دارد. چراغی و همکاران (۲۰۲۰) نیز بیان کردند که زورخانه تنها یک مکان ورزشی نیست، بلکه نهادی است که در طول تاریخ، نقش آموزشی، اخلاقی و اجتماعی ایفا کرده و آیین هایی چون جوانمردی، گذشت و همبستگی را ترویج داده است؛ با این حال، در سال های اخیر، به دلایل مختلفی از جمله تغییر ذائقه فرهنگی جوانان، نبود امکانات مدرن و ضعف در تبلیغات، زورخانه ها با کاهش مراجعان مواجه شده اند. کهکی و همکاران (۲۰۲۶) در پژوهش خود تأکید کردند که زورخانه به مثابه نهادی اجتماعی-ورزشی، تار و پود فرهنگ ایرانی را با رشته های استوار اخلاق و مردانگی درهم تنیده و این فضای آیینی، نه تنها محلی برای پرورش تن، بلکه مکتبی برای تربیت جان بوده است، اما امروزه این میراث گرانقدر مانند بسیاری از سنت های اصیل، در معرض غفلت و فراموشی قرار گرفته است و احیای آن نه تنها به معنای حفظ سنت دیرینه، بلکه فرصتی برای ترویج ارزش های اخلاقی، تقویت سلامت جامعه و جذب گردشگران فرهنگی نیز است. جعفری و یقینی (۲۰۱۹) نیز در توصیف هویت پهلوانی ایرانی تأکید کردند که در این نظام، «پهلوان تنها فردی نیرومند نبود، بلکه شخصیتی فرهیخته، متواضع، خادجو و مردم یار بود که بر پایه ی ارزش هایی چون صداقت، یاری رسانی و خویشن داری زیست می کرد». این دیدگاه، خود اساس مفهوم فرهنگی اصیل زورخانه را تشکیل می دهد و نشان دهنده

پیوند میان ورزش، اخلاق و معنویت ایرانی است. زورخانه به‌عنوان یکی از اصیل‌ترین نهادهای فرهنگی ایران، تبلور پیوند ناگسستنی میان ورزش، آیین و اخلاق در تمدن ایرانی است. این فضای مقدس که قرن‌ها نقش تربیت‌گاه جسم و جان را ایفا کرده است، امروزه در معرض تهدید فراموشی و انزوا قرار دارد. تحولات سریع جامعه مدرن، تغییر الگوهای گذران اوقات فراغت و ضعف در به‌روزرسانی ساختارهای مدیریتی، این گنجینه ارزشمند را به حاشیه رانده است. چالش اصلی در عصر حاضر، یافتن نقطه تعادل میان اصالت و نوآوری است؛ اینکه چگونه می‌توان این نهاد کهن را با حفظ ماهیت فرهنگی و معنوی آن، به نیازهای جامعه امروز پیوند زد (ژیانگ و همکاران، ۲۰۲۳). پژوهش شنگ و همکاران (۲۰۲۵) نشان داد که ورزش‌های سنتی می‌توانند ابزار مؤثری برای بازنمایی هویت فرهنگی و تقویت ارتباطات بین‌فرهنگی باشند. همچنین جفری و روف (۲۰۱۴) درباره دیپلماسی ورزشی بیان کردند که ورزش‌های آیینی نقش مهمی در توسعه قدرت نرم و ایجاد پل‌های فرهنگی میان ملت‌ها دارند. پراسیتو و همکاران (۲۰۲۴) نیز با بررسی ورزش‌های بومی در آسیا، به نقش مهم گردشگری فرهنگی و بازاریابی بین‌فرهنگی در تداوم میراث‌های سنتی اشاره کردند. این دیدگاه‌ها نشان می‌دهد که ورزش زورخانه‌ای می‌تواند به‌عنوان حامل پیام صلح، فرهنگ و هویت ایرانی در عرصه جهانی مطرح شود. پژوهش حاضر با هدف شناسایی مؤلفه‌های حفظ اصالت فرهنگی زورخانه‌ها انجام شد تا با ترکیب عناصر سنتی و نیازهای معاصر، راهکارهایی علمی و عملی برای پویایی این میراث ملی ارائه دهد. این تحقیق بر این باور است که احیای این نهاد نیازمند نگاهی همه‌جانبه و علمی است؛ به‌صورتی که از یک سو باید به ریشه‌های تاریخی و فرهنگی زورخانه احترام گذاشت و از سوی دیگر، با بهره‌گیری از تجربه‌های جهانی در حفظ میراث ناملموس، الگوی بومی و کارآمد برای جذب نسل امروز تدوین کرد. تحقق این امر نه‌تنها موجب تداوم هویت فرهنگی می‌شود، بلکه به توسعه پایدار فرهنگی و افزایش دیپلماسی فرهنگی کشور نیز یاری خواهد رساند.

روش پژوهش

پژوهش حاضر از نظر هدف، کاربردی و از نظر روش، کیفی بود و با استفاده از روش داده‌بنیاد با رویکرد گلیزر انجام شد تا متولیان ورزش زورخانه‌ای از یافته‌های آن استفاده کنند. جامعه آماری تحقیق شامل خبرگان آگاه به موضوع پژوهش بود. معیارهای ورود خبرگان شامل تحصیلات (دارا بودن مدرک تحصیلی حداقل کارشناسی)، سوابق شغلی (داشتن حداقل ۱۰ سال سوابق شغلی در حوزه زورخانه‌ای) و سوابق پژوهشی (داشتن حداقل سه فعالیت پژوهشی در حوزه مورد مطالعه) بود. دارا بودن دو معیار از سه معیار مذکور منجر به تأیید شرایط آگاهی نمونه‌ها به موضوع پژوهش بود. به‌منظور شناسایی نمونه‌های بخش کیفی از روش نمونه‌گیری هدفمند استفاده شد. فرایند گزینش نمونه‌ها ادامه پیدا کرد تا هنگامی که در جریان کسب اطلاعات، هیچ داده جدیدی پدیدار نشد و به عبارتی داده‌ها در ۱۰ مصاحبه به اشباع رسیدند و ادامه مصاحبه صرفاً برای اطمینان از یافته‌ها انجام شد. در این پژوهش ۱۲ مصاحبه با ۱۲ نفر انجام پذیرفته است. ابزار گردآوری اطلاعات در تحقیق حاضر، مصاحبه نیمه‌ساختاریافته بود. برای تعیین روایی پژوهش از معیارهای قابلیت باورپذیری (اعتبار)، انتقال‌پذیری و تأییدپذیری استفاده شد. بدین‌منظور، برای بررسی قابلیت باورپذیری، فرایند پژوهش توسط هشت متخصص تأیید شد و همچنین دو کدگذار، چند نمونه از مصاحبه‌ها را به‌صورت مستقل کدگذاری کردند تا از همسانی دیدگاه

کدگذاران اطمینان حاصل شود. برای بررسی انتقال‌پذیری نیز یافته‌های پژوهش با سه متخصص که در فرایند پژوهش مشارکت نداشتند، در میان گذاشته شد و نظر آنان دریافت شد. همچنین، برای بررسی تأییدپذیری، تمامی مصاحبه‌ها ثبت و ضبط شد تا در زمان‌های مورد نیاز امکان بازبینی آن‌ها فراهم باشد. برای بررسی پایایی نیز از کمیته‌های تخصصی استفاده شد؛ بدین صورت که نظرات اعضای کمیته‌های تخصصی درخصوص اهداف بررسی‌شده، با نظرات به‌دست‌آمده مقایسه شد. درصد توافق بین کدگذاران نیز با استفاده از فرمول $\text{تعداد کل کدها} \div \text{تعداد توافق} \times 100$ ، ۸۰ درصد گزارش شد. در این تحقیق برای گردآوری اطلاعات از روش کتابخانه‌ای و میدانی استفاده شد. همه تجزیه و تحلیل‌های تحقیق حاضر در نرم‌افزارهای SPSS و MAXQDA انجام شد.

نتایج

جدول ۱- ویژگی‌های جمعیت‌شناختی نمونه‌های پژوهش

Table 1- Demographic characteristics of the research sample

بخش‌ها Sections	گروه‌ها Groups	فراوانی Frequency	درصد Percentage
کیفی Qualitative	مرد MALE	10	83.3
	زن Female	2	16.7
بخش‌ها Sections	گروه‌ها Groups	فراوانی Frequency	درصد Percentage
کیفی Qualitative	دکتری Ph.D.	7	58.3
	کارشناسی ارشد Master's Degree	3	25.0
	کارشناسی Bachelor's Degree	2	16.7
بخش‌ها Sections	گروه‌ها Groups	فراوانی Frequency	درصد Percentage

25	3	کمتر از 10 سال	کیفی Qualitative
		U10	
33.3	4	10-15 سال	
41.7	5	بیشتر از 15 سال	
		More than 15 years	

به‌منظور شناسایی مؤلفه‌های حفظ اصالت فرهنگی زورخانه‌ها از روش کیفی استفاده شد.

جدول ۲- مؤلفه‌های حفظ اصالت فرهنگی زورخانه‌ها

Table 2- Components of preserving the cultural authenticity of Zurkhanehs

ردیف Row	کدهای استخراجی Extracted codes	فراوانی Frequency
1	استقرار سلسله‌مراتب استاد-شاگردی به شیوه اصیل	7
2	طراحی برنامه‌های تدریس سینه‌به‌سینه فنون	7
3	تأسیس مدارس اختصاصی پرورش پهلوانان	8
4	برگزاری آزمون‌های سختگیرانه برای مربیان	6
5	احداث کارگاه‌های انتقال تجارب عملی	6
6	تدوین متون آموزشی مبتنی بر منابع کهن	8
7	آموزش مفاهیم عرفانی نهفته در حرکات	9
8	برپایی جلسات تفسیر داستان‌های پهلوانی	8
9	اعطای نشان‌های افتخار به شیوه سنتی	7
10	بازآفرینی الگوهای معماری تاریخی	8
11	حفاظت از تزئینات نقاشی و کاشی‌کاری	9
12	ثبت اصول چیدمان فضای گود و سکوها	9
13	مستندسازی شیوه‌های سنتی نورپردازی	8
14	احیای روش‌های ساخت ابزارهای سنتی	6

ردیف	کدهای استخراجی	فراوانی
Row	Extracted codes	Frequency
15	ضابطه‌مند کردن ابعاد و تناسبات فضایی	6
16	ایجاد آرشیو نقشه‌های معماری اصیل	7
17	آموزش هنرمندان در رشته‌های وابسته	8
18	برپایی نمایشگاه‌های هنرهای مرتبط	9
19	باززنده‌سازی مراسم خاص هر منطقه	9
20	آموزش آداب تشریفات و مناسک	8
21	ثبت دقیق ترتیب حرکات و آواها	9
22	احیای پوشش‌های سنتی مرشدان	7
23	برگزاری مسابقات با معیارهای اصیل	6
24	آموزش فلسفه نمادین ابزارها	6
25	مستندسازی اشعار و ذکرهای خاص	6
26	تدوین دستورالعمل‌های اجرایی دقیق	6
27	تعریف معیارهای ارزیابی عملکرد	7
28	تأسیس نهادهای داوری اختصاصی	8
29	تصویب ضوابط ثبت و گواهی	8
30	استقرار سیستم‌های نظارتی مستمر	8
31	تدوین آیین‌نامه‌های انضباطی	7
32	ایجاد سازوکارهای رسیدگی به تخلفات	8
33	کاوش در متون تاریخی مرتبط	7
34	جمع‌آوری روایات شفاهی مناطق	9
35	مطالعه تطبیقی با سنت‌های مشابه	7
36	بررسی اسناد تصویری تاریخی	8
37	پژوهش در خاستگاه‌های جغرافیایی	8
38	مطالعه جامعه‌شناختی کارکردها	8

ردیف	کدهای استخراجی	فراوانی
Row	Extracted codes	Frequency
39	تحقیق در تحولات تاریخی	7
40	طراحی مدل‌های درآمدزایی اصیل	8
41	ایجاد صندوق‌های وقف اختصاصی	9
42	راه‌اندازی بازارچه‌های صنایع دستی	9
43	توسعه گردشگری فرهنگی هدفمند	8
44	جذب حامیان مالی علاقه‌مند	6
45	ایجاد فروشگاه‌های تخصصی	6
46	طراحی خدمات فرهنگی ویژه	7
47	برندسازی هوشمندانه	6

پس از انجام مصاحبه‌های تحقیق، تعداد ۴۷ کد به صورت کلی مشخص شد.

جدول ۳- کدگذاری محوری مؤلفه‌های حفظ اصالت فرهنگی زورخانه‌ها

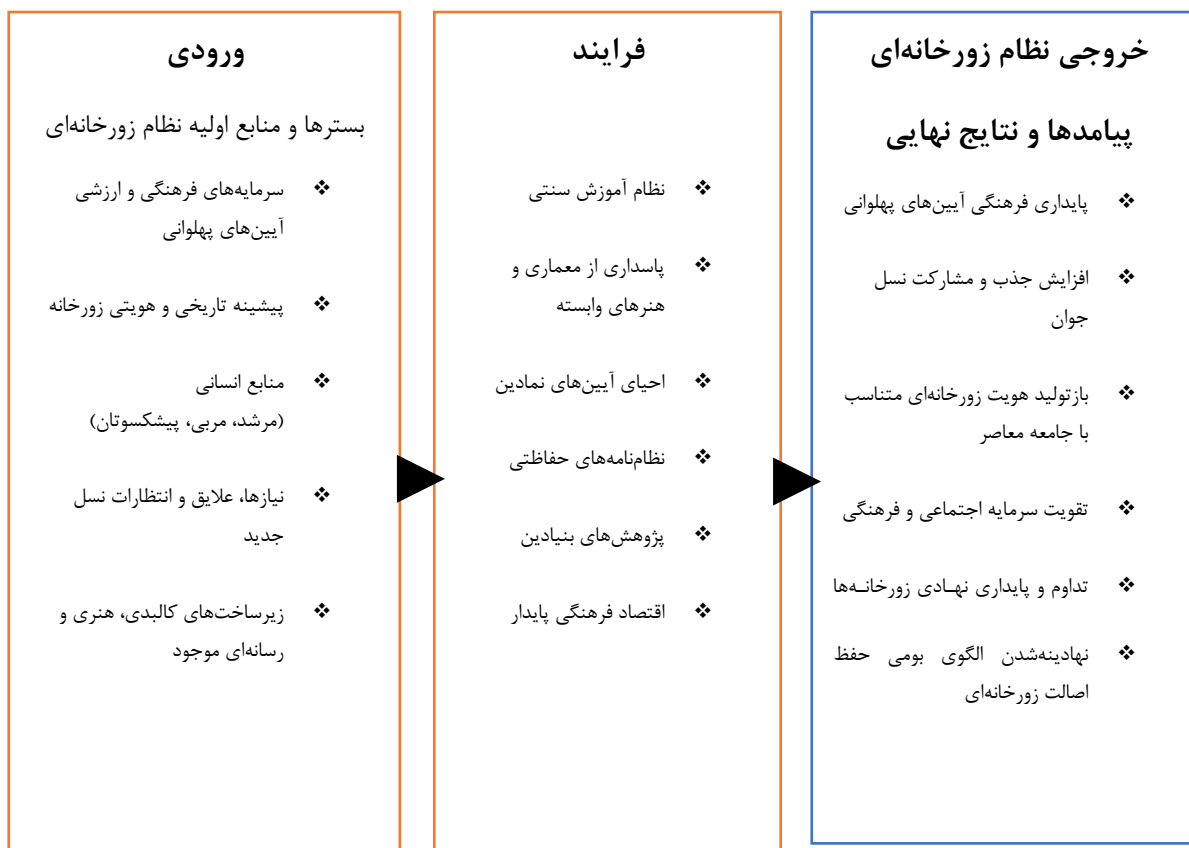
Table 3- Axial coding of the components for preserving the cultural authenticity of Zurkhanehs

مؤلفه‌ها	کدهای استخراجی
Components	Extracted codes
مؤلفه‌های نظام آموزش سنتی	استقرار سلسله مراتب استاد-شاگردی به شیوه اصیل
	طراحی برنامه‌های تدریس سینه‌به‌سینه فنون
	تأسیس مدارس اختصاصی پرورش پهلوانان
	برگزاری آزمون‌های سختگیرانه برای مربیان
	احداث کارگاه‌های انتقال تجارب عملی
	تدوین متون آموزشی مبتنی بر منابع کهن
	آموزش مفاهیم عرفانی نهفته در حرکات
	برپایی جلسات تفسیر داستان‌های پهلوانی
	اعطای نشان‌های افتخار به شیوه سنتی
	بازآفرینی الگوهای معماری تاریخی
مؤلفه‌های پاسداری از معماری و هنرهای وابسته	حفاظت از تزئینات نقاشی و کاشی‌کاری
	ثبت اصول چیدمان فضای گود و سکوها
	مستندسازی شیوه‌های سنتی نورپردازی

مؤلفه‌ها	کدهای استخراجی	Components	Extracted codes
نتایج که	مؤلفه‌های احیای آیین‌های نمادین	مؤلفه‌های احیای آیین‌های نمادین	احیای روش‌های ساخت ابزارهای سنتی
			ضابطه‌مند کردن ابعاد و تناسبات فضایی
			ایجاد آرشیو نقشه‌های معماری اصیل
نتایج که	مؤلفه‌های مربوط به نظام‌نامه‌های حفاظتی	مؤلفه‌های مربوط به نظام‌نامه‌های حفاظتی	آموزش هنرمندان در رشته‌های وابسته
			برپایی نمایشگاه‌های هنرهای مرتبط
			باززنده‌سازی مراسم خاص هر منطقه
نتایج که	مؤلفه‌های مربوط به پژوهش‌های بنیادین	مؤلفه‌های مربوط به پژوهش‌های بنیادین	آموزش آداب تشریفات و مناسک
			ثبت دقیق ترتیب حرکات و آواها
			احیای پوشش‌های سنتی مرشدان
نتایج که	مؤلفه‌های اقتصاد فرهنگی پایدار	مؤلفه‌های اقتصاد فرهنگی پایدار	برگزاری مسابقات با معیارهای اصیل
			آموزش فلسفه نمادین ابزارها
			مستندسازی اشعار و ذکرهای خاص
نتایج که	مؤلفه‌های مربوط به پژوهش‌های بنیادین	مؤلفه‌های مربوط به پژوهش‌های بنیادین	تدوین دستورالعمل‌های اجرایی دقیق
			تعریف معیارهای ارزیابی عملکرد
			تأسیس نهادهای داوری اختصاصی
نتایج که	مؤلفه‌های مربوط به پژوهش‌های بنیادین	مؤلفه‌های مربوط به پژوهش‌های بنیادین	تصویب ضوابط ثبت و گواهی
			استقرار سیستم‌های نظارتی مستمر
			تدوین آیین‌نامه‌های انضباطی
نتایج که	مؤلفه‌های مربوط به پژوهش‌های بنیادین	مؤلفه‌های مربوط به پژوهش‌های بنیادین	ایجاد سازوکارهای رسیدگی به تخلفات
			کاوش در متون تاریخی مرتبط
			جمع‌آوری روایات شفاهی مناطق
نتایج که	مؤلفه‌های مربوط به پژوهش‌های بنیادین	مؤلفه‌های مربوط به پژوهش‌های بنیادین	مطالعه تطبیقی با سنت‌های مشابه
			بررسی اسناد تصویری تاریخی
			پژوهش در خاستگاه‌های جغرافیایی
نتایج که	مؤلفه‌های مربوط به پژوهش‌های بنیادین	مؤلفه‌های مربوط به پژوهش‌های بنیادین	مطالعه جامعه‌شناختی کارکردها
			تحقیق در تحولات تاریخی
			طراحی مدل‌های درآمدزایی اصیل
نتایج که	مؤلفه‌های مربوط به پژوهش‌های بنیادین	مؤلفه‌های مربوط به پژوهش‌های بنیادین	ایجاد صندوق‌های وقف اختصاصی
			راه‌اندازی بازارچه‌های صنایع دستی
			توسعه گردشگری فرهنگی هدفمند
نتایج که	مؤلفه‌های مربوط به پژوهش‌های بنیادین	مؤلفه‌های مربوط به پژوهش‌های بنیادین	جذب حامیان مالی علاقه‌مند
			ایجاد فروشگاه‌های تخصصی
			طراحی خدمات فرهنگی ویژه
نتایج که	مؤلفه‌های مربوط به پژوهش‌های بنیادین	مؤلفه‌های مربوط به پژوهش‌های بنیادین	برندسازی هوشمندانه

مؤلفه‌های حفظ اصالت فرهنگی زورخانه‌ها شامل شش مؤلفه است: مؤلفه‌های نظام آموزش سنتی، مؤلفه‌های پاسداری از معماری و هنرهای وابسته، مؤلفه‌های احیای آیین‌های نمادین، مؤلفه‌های مربوط به نظام‌نامه‌های حفاظتی، مؤلفه‌های مربوط

به پژوهش‌های بنیادین و مؤلفه‌های اقتصاد فرهنگی پایدار. در مرحله نهایی تحلیل داده‌ها و پس از تکمیل کدگذاری باز، محوری و انتخابی، مفاهیم استخراج‌شده در قالب یک چارچوب نظام‌مند بازآرایی شدند. به‌منظور پاسخ به ماهیت فرایندی پدیده حفظ اصالت فرهنگی زورخانه‌ها، مدل مفهومی پژوهش براساس رویکرد ورودی-فرایند-خروجی^۱ ارائه شد. در این چارچوب، مؤلفه‌هایی که در مراحل پیشین به‌عنوان ابعاد حفظ اصالت شناسایی شده بودند، در سطح «فرایندها» قرار گرفتند و ورودی‌ها و خروجی‌ها به‌عنوان شرایط پیشایندی و پیامدهای اجرای این فرایندها تبیین شدند. ورودی‌ها نشان‌دهنده بسترهای فرهنگی، انسانی و نهادی‌ای هستند که امکان تحقق فرایندهای حفظ اصالت را فراهم می‌کنند. فرایندها که همان شش مؤلفه شناسایی‌شده در کدگذاری به‌عنوان فرایندهای فعال و مداخله‌گر هستند، نقش اصلی در حفظ و بازتولید اصالت فرهنگی زورخانه‌ها ایفا می‌کنند و خروجی‌ها بیانگر پیامدهای فرهنگی و نهادی حاصل از اجرای موفق فرایندهای حفظ اصالت هستند.

شکل ۱- مدل مفهومی حفظ اصالت فرهنگی زورخانه‌ها

Figure 1- Conceptual model of preserving the cultural authenticity of zurkhanehs

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج نشان داد که مؤلفه‌های حفظ اصالت فرهنگی زورخانه‌ها شامل شش مؤلفه هستند: مؤلفه‌های نظام آموزش سنتی، مؤلفه‌های پاسداری از معماری و هنرهای وابسته، مؤلفه‌های احیای آیین‌های نمادین، مؤلفه‌های مربوط به نظام‌نامه‌های حفاظتی، مؤلفه‌های مربوط به پژوهش‌های بنیادین و مؤلفه‌های اقتصاد فرهنگی پایدار. مؤلفه نظام آموزش سنتی بر احیای ساختار اصیل «استاد-شاگردی» در زورخانه‌ها تأکید دارد. در این رویکرد، تربیت پهلوانان نه صرفاً به‌عنوان ورزش، بلکه به‌عنوان نظم اخلاقی، رفتاری و فرهنگی دنبال می‌شود. طراحی برنامه‌های آموزشی مرحله‌بندی‌شده، احیای فنون اصیل، ایجاد مدارس تخصصی پرورش پهلوانان و تربیت مربیان آشنا با مبانی آیینی و تاریخی این ورزش، از عناصر کلیدی این مؤلفه است. مؤلفه پاسداری از معماری و هنرهای وابسته به حفظ و بازآفرینی عناصر کالبدی و زیبایی‌شناختی زورخانه‌ها می‌پردازد؛ از شکل گود گرفته تا سردم، نقاشی‌های دیواری، خوش‌نویسی‌ها، موسیقی آیینی و نمادهای پهلوانی. هویت زورخانه بدون این عناصر ناقص می‌شود؛ بنابراین بهسازی معماری اصیل، مرمت هنری، مستندسازی عناصر بصری و تربیت نیروهای متخصص در حوزه احیای هنرهای سنتی از بخش‌های مهم این مؤلفه است. مؤلفه اقتصاد فرهنگی پایدار بر ایجاد مدل‌های درآمدی سالم و پایدار برای زورخانه‌ها تمرکز دارد. ایجاد صندوق‌های وقف، طراحی محصولات فرهنگی (مانند صنایع‌دستی مرتبط)، راه‌اندازی فروشگاه‌های تخصصی، توسعه گردشگری فرهنگی و جذب خیرین و علاقه‌مندان از جمله اقداماتی است که اقتصاد پایدار را تضمین می‌کند. مؤلفه مربوط به نظام‌نامه‌های حفاظتی تدوین قوانین، آیین‌نامه‌ها و استانداردهای حفاظتی برای نگهداری اصولی زورخانه‌ها موردتوجه است. این شامل تعیین ضوابط ثبت ملی، قواعد الزامی برای حفظ عناصر آیینی، استانداردهای فضایی و آموزشی، و ساختارهای نظارتی برای جلوگیری از تحریف یا تجاری‌سازی مضر است. مؤلفه پژوهش‌های بنیادین، تقویت پشتوانه علمی برای شناخت بهتر تاریخ، فلسفه، آیین‌ها، نمادها، تحولات اجتماعی و نقش زورخانه در فرهنگ ایرانی است. انجام مطالعات تطبیقی، تحلیل اسناد تاریخی، پژوهش‌های مردم‌نگارانه، ثبت روایت‌های شفاهی و مطالعه کارکردهای اجتماعی از جمله موارد کلیدی آن است. مؤلفه احیای آیین‌های نمادین این مؤلفه بر بازگرداندن آیین‌ها، مراسم و نمادهایی تمرکز دارد که روح زورخانه را شکل می‌دهند؛ مانند آیین ورود، سلام پهلوانی، ذکرها، ادبیات شفاهی، موسیقی ضرب، روایت پهلوانان و سنت‌های اخلاقی. حفظ و بازآفرینی این آیین‌ها نقش مهمی در تقویت «اصالت معنوی» زورخانه دارد. این یافته‌ها از یک سو با پژوهش شنگ و همکاران (۲۰۲۵) درباره حفظ هویت فرهنگی از طریق ورزش‌های سنتی همسوست که بر تعادل بین اصالت و نوآوری تأکید داشت، اما از سوی دیگر با ارائه طبقه‌بندی جامع‌تر و مشخص کردن سهم هر یک از استراتژی‌ها، گامی فراتر نهاده است.

در مقایسه با مطالعه بریمی و همکاران (۲۰۲۴) که بر موانع مدیریتی تمرکز داشت، این پژوهش نشان می‌دهد که حفظ اصالت فرهنگی نیازمند ترکیبی از راهبردهای نرم (آموزشی و فرهنگی) و سخت (نظام‌نامه‌ها و معماری) است. این نگاه جامع‌نگر، توسعه‌یافته دیدگاه موتاب و همکاران (۲۰۲۳) درباره سلامت اجتماعی است و نشان می‌دهد که حفظ اصالت

فرهنگی زورخانه‌ها نه تنها به سلامت اجتماعی کمک می‌کند، بلکه خود نیازمند حمایت‌های چندجانبه نیز است. نکته کلیدی این است که درحالی که پژوهش‌هایی مانند مطالعه پاشایی و شیرمحمدزاده (۲۰۲۴) بر ارزش‌های تاریخی و هویتی زورخانه‌ها تأکید داشتند، این پژوهش نشان می‌دهد که تبدیل این ارزش‌ها به واقعیتی ماندگار نیازمند استراتژی‌های عملیاتی مشخص است. تحلیل این یافته‌ها در کنار پژوهش‌های بین‌المللی، نکات ظریف‌تری را آشکار می‌سازد. همسو با یافته‌های چانگلونگ و همکاران (۲۰۲۵) درباره انتقال بین‌نسلی، این پژوهش تأیید می‌کند که نظام آموزش سنتی نقش محوری در حفظ اصالت فرهنگی دارد؛ اما همانطور که یی و لی (۲۰۲۴) نشان دادند، این پژوهش نیز تأکید می‌کند که آموزش سنتی باید با پژوهش‌های بنیادین و مستندسازی دیجیتال همراه شود. این نگاه ترکیبی، نقطه تمایز اصلی این پژوهش از تحقیقات پیشین است. مقایسه این نتایج با پژوهش پراسیتو و همکاران (۲۰۲۴) درباره گردشگری فرهنگی نشان می‌دهد که اگرچه اقتصاد فرهنگی مهم است، نباید باعث تجاری‌شدن بیش از حد و سطحی‌شدن آیین‌های زورخانه‌ای شود. این دیدگاه متعادل، در ادامه مطالعات ژانگ و همکاران (۲۰۲۳) درباره توسعه فضاهای تاریخی است، اما با افزودن بعد حفاظتی و پژوهشی، کامل‌تر شده است.

یافته‌های این پژوهش درباره مؤلفه پاسداری از معماری نیز، توسعه‌یافته دیدگاه ژایائو و همکاران (۲۰۲۳) درباره ارزش‌های مکانی است و نشان می‌دهد که حفظ فضاهای فیزیکی باید همراه با انتقال دانش معنوی باشد. نکته قابل‌تأمل در تفسیر این یافته‌ها، تعامل پیچیده بین تمامی مؤلفه‌ها است. همان‌طور که فهیم دوین و اسدالهی (۲۰۲۲) به تأثیر فرهنگی ورزش‌های زورخانه‌ای اشاره کردند، این پژوهش نشان می‌دهد که این تأثیرات فرهنگی بدون نظام آموزش سنتی و پژوهش‌های بنیادین قادر به تداوم نخواهند بود. این دیدگاه کل‌نگر، نقطه تمایز اصلی این پژوهش از مطالعات پیشین مانند تحقیق نوروزی و همکاران (۲۰۲۲) است که صرفاً بر یک بعد (اجتماع‌پذیری) متمرکز بودند. در مقایسه با تحقیقات رسانه‌ای مانند مطالعه پینتو و همکاران (۲۰۱۶)، این پژوهش نشان می‌دهد که حتی مؤثرترین برنامه‌های رسانه‌ای نیز بدون پشتوانه‌های اصیل فرهنگی و آموزشی قادر به حفظ هویت زورخانه‌ها نخواهند بود. این نگاه عمیق‌تر، توسعه‌یافته دیدگاه سان (۲۰۲۰) درباره بازاریابی فرهنگی است و نشان می‌دهد که حفظ اصالت نیازمند ریشه‌های عمیق‌تر از صرف تبلیغات و بازاریابی است. در کنار مؤلفه‌های فرایندی، یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که تحقق و اثربخشی راهبردهای حفظ اصالت فرهنگی زورخانه‌ها وابسته به مجموعه‌ای از ورودی‌های فرهنگی، انسانی، اجتماعی و ساختاری است. سرمایه‌های فرهنگی و ارزشی آیین‌های پهلوانی و پیشینه تاریخی و هویتی زورخانه، به‌عنوان بستر معنایی و مشروعیت‌بخش این نظام عمل می‌کنند و بدون آن‌ها، اجرای هرگونه راهبرد حفاظتی با خطر سطحی‌شدن یا تحریف مواجه خواهد شد. همچنین منابع انسانی شامل مرشدان، مربیان و پیشکسوتان، نقش عاملان کلیدی انتقال بین‌نسلی را ایفا می‌کنند که یافته‌های این پژوهش را با مطالعات چانگلونگ و همکاران (۲۰۲۵) در زمینه انتقال میراث فرهنگی همسو می‌سازد. از سوی دیگر، توجه به نیازها و انتظارات نسل جدید و وجود زیرساخت‌های کالبدی، هنری و رسانه‌ای مناسب، شرط پیوند مؤثر میان اصالت سنتی و الزامات جامعه معاصر است. این نتایج نشان می‌دهد که فرایندهای حفظ اصالت، در خلأ شکل نمی‌گیرند، بلکه متکی بر ورودی‌هایی چندبعدی هستند که زمینه پایداری نظام زورخانه‌ای را فراهم می‌کنند. تحلیل مدل مفهومی نشان می‌دهد که اجرای هماهنگ مؤلفه‌های شش‌گانه، به مجموعه‌ای از خروجی‌های فرهنگی، اجتماعی و نهادی منجر می‌شود. پایداری فرهنگی

آیین‌های پهلوانی، بازتولید هویت زورخانه‌ای متناسب با تحولات اجتماعی و افزایش جذب و مشارکت نسل جوان، از مهم‌ترین پیامدهای این فرایندها هستند که با یافته‌های مطالعات یی و لی (۲۰۲۴) و شنگ و همکاران (۲۰۲۵) همخوانی دارند. افزون بر این، تقویت سرمایه اجتماعی و فرهنگی و تداوم نهادی زورخانه‌ها نشان می‌دهد که حفظ اصالت فرهنگی صرفاً یک هدف نمادین نیست، بلکه پیامدی کارکردی برای پایداری اجتماعی و نهادی دارد. در این چارچوب، می‌توان گفت که خروجی نهایی این مدل، نهادینه‌شدن الگوی بومی و پایدار برای حفظ اصالت فرهنگی زورخانه‌ها است؛ الگویی که قابلیت تعمیم به سایر حوزه‌های میراث فرهنگی ناملموس را نیز دارد. در جمع‌بندی نهایی باید گفت که این پژوهش با ارائه چارچوبی نظام‌مند برای حفظ اصالت فرهنگی زورخانه‌ها، نه تنها خلأهای پژوهشی پیشین را پر کرده، بلکه الگویی عملیاتی برای سیاست‌گذاران فرهنگی ارائه داده است. تلفیق یافته‌های این پژوهش با دستاوردهای تحقیقات پیشین نشان می‌دهد که حفظ زورخانه‌ها به عنوان میراث فرهنگی ناملموس نیازمند نگاهی چندوجهی است که هم اصالت را حفظ کند و هم پاسخگوی نیازهای جامعه امروز باشد. این بینش می‌تواند الگویی برای سایر حوزه‌های میراث فرهنگی ناملموس نیز باشد و افق‌های جدیدی برای پژوهش‌های آینده بگشاید.

پیام مقاله

این پژوهش با ارائه چارچوبی نظام‌مند برای حفظ اصالت فرهنگی زورخانه‌ها، نه تنها خلأهای پژوهشی پیشین را پر کرده، بلکه الگویی عملیاتی برای سیاست‌گذاران فرهنگی ارائه داده است. تلفیق یافته‌های این پژوهش با دستاوردهای تحقیقات پیشین نشان می‌دهد که حفظ زورخانه‌ها به عنوان میراث فرهنگی ناملموس نیازمند نگاهی چندوجهی است که هم اصالت را حفظ کند و هم پاسخگوی نیازهای جامعه امروز باشد.

ملاحظات اخلاقی

مطابق با اصول اخلاقی پژوهش، اهداف و اهمیت مطالعه پیش از انجام مصاحبه‌ها برای شرکت کنندگان توضیح داده شد. شرکت در پژوهش کاملاً داوطلبانه بود و رضایت آگاهانه از تمامی شرکت کنندگان اخذ شد.

مشارکت نویسندگان

تمامی نویسندگان به طور برابر در طراحی، اجرا و آماده سازی این پژوهش مشارکت داشتند.

تعارض منافع

نویسندگان اعلام می‌دارند، این مقاله تعارض منافع ندارد.

تشکر و قدردانی

نویسندگان از تمامی شرکت کنندگان برای وقت و مشارکت ارزشمندشان تشکر می‌کنند.

منابع

1. Afsharpoor, M., Eydi, A., & Barimi Abdolsani, M. (2024). Modeling the barriers to the development of traditional Zurkhaneh sports in Khuzestan province using interpretive structural modeling (ISM). Proceedings of the 3rd International Conference of Students in Sport Sciences and Physical Education. Tehran, Iran. [In Persian]. <https://civilica.com/doc/2206360>

2. Bagheri, Y., Shariati Feyzabadi, M., & Nazarian, A. (2016). Soft modeling of ISM components in sports diplomacy. *Sports Management Journal*, 8(5), 797–821. [In Persian] <https://doi.org/10.22089/msj.2016.1234>
3. Biryami, M., Eydi, A., & Afsharpoor, M. (2024). Modeling the barriers to the development of traditional and Zurkhaneh sports in Khuzestan Province using interpretive structural modeling. Paper presented at the Third International Conference of Sport Sciences and Physical Education Students, Tehran. [In Persian]
4. Changlong, W., Amri, H. F. H., & Soh, M. C. (2025). Intergenerational dynamics of Chinese heritage sports in rural governance. *Malaysian Journal of Social Sciences and Humanities*, 10(2). <https://doi.org/10.47405/mjssh.v10i2.3012>
5. Cheraghi, S., Nazari, V., & Shahriyar, F. (2020). Examining the effects of cultural diversity on the construction of urban identity (District 6 of Karaj). *Human Geography Researches*. [In Persian]
6. Faheem-Dovin, H., & Asadollahi, A. (2022). The impact of dominant culture in ritual-heritage sports on social capital of communities (Case: Khorasan Razavi Province). [In Persian] <https://doi.org/10.22089/res.2021.11318.2161>
7. Jafari, N., & Yegini, M. (2019). Cultural marketing: Designing a brand identity model with a focus on Iranian-Islamic stationery. Paper presented at the Second National Conference on New Ideas in Business Management, Tehran. [In Persian]
8. Irandoost, K. (2015). Cultural development in sport with an ethical, spiritual, and moral approach. *Proceedings of the 1st National Conference on Modern Achievements in Physical Education and Sport*. Chababhar, Iran. [In Persian]
9. Kahaki, F., Mousaei, M., Ahmadi-Dastgerdi, B., & Maroufnejad, Sh. (2016). Cultural diversity in organizations. Paper presented at the Second National Conference on Management and Accounting, Jiroft. [In Persian]
10. Motab, A., Javani, V., & Vodadehir, A. (2023). Explaining Zurkhaneh sport from the perspective of Keyes' social well-being theory. [In Persian]
11. Norouzi, S., Khodabakhshi, S., Aftabi, A., & Jamilpanah, P. (2022). Examining the factors affecting the creation and enhancement of sociability in urban public spaces (Case: Hashemi Zurkhaneh, Shiraz). Paper presented at the Ninth International Conference on New Research in Civil Engineering and Architecture, Tehran. [In Persian]
12. Pashayee, S., & Shirmohammadzadeh, M. (2024). Zurkhaneh sport culture: A reflection of Iran's history, identity, and heroism. [In Persian].
13. Pinto, S., Balenzuela, P., & Dorso, C. O. (2016). Setting the agenda: Different strategies of a mass media in cultural dissemination. *Physica A*, 458, 378–390. <https://doi.org/10.1016/j.physa.2016.04.024>
14. Prasetyo, Y., Nugroho, S., Sulistiyono, S., Nurhidayah, D., Hermawan, H., & Perdana, S. (2024). Cultural heritage sports tourism design opportunities: A bibliometric analysis. *Retos*, 61, 766–773. <https://doi.org/10.47197/retos.v61.108284>
15. Sheng, F., Kong, C., & Li, S. (2025). Preserving cultural identity through traditional sports. *Cultura*, 22(4).
16. Sun, H. (2020). Research on cross-cultural marketing in the new media era. In *ICCESE 2020* (pp. 539–541). Atlantis Press. <https://doi.org/10.2991/assehr.k.200316.118>
17. Xiao, J., Wu, Y., Wang, M., & Zhao, Y. (2023). Tourist values for intangible cultural heritage using choice experiments. *Journal of Cultural Heritage*, 60, 50–62. <https://doi.org/10.1016/j.culher.2023.01.008>
18. Yan, W. J., & Li, K. R. (2023). Sustainable cultural innovation practice: Heritage education in universities. *Sustainability*, 15(2), 1194. <https://doi.org/10.3390/su15021194>

19. Ye, W., & Li, S. (2024). Digital protection of national traditional sports cultural heritage based on big data. *Multimedia Tools and Applications*, 83(27), 69739–69758. <https://doi.org/10.1007/s11042-024-18371-0>
20. Zhang, T., Yang, Y., Fan, X., & Ou, S. (2023). Development strategies for intangible cultural heritage corridors. *Sustainability*, 15(18), 13449. <https://doi.org/10.3390/su151813449>
21. Zhang, Z., Cui, Z., Fan, T., Ruan, S., & Wu, J. (2024). Spatial distribution of intangible cultural heritage resources. *Scientific Reports*, 14(1), 4960. <https://doi.org/10.1038/s41598-024-55454-2>
22. Zhao, X., Elahi, E., Wang, F., Xing, H., & Khalid, Z. (2024). Sustainable tourism development for traditional Chinese drama ICH. *Heliyon*, 10(3). <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2024.e25483>